

Nr 264.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pensionsförbättring åt musiksergeanterna C. A. Sundén, J. A. Bergman, S. P. E. Elmér, C. E. R. Widén och P. T. Wallin; given Stockholms slott den 27 februari 1920.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvärsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

dels att f. d. musiksergeanten av 1. klassen vid Kalmar regemente Carl August Sundén och f. d. musiksergeanten av 2. klassen vid samma regemente Johan Algot Bergman må från och med månaden näst efter den, i vilken envar av dem erhållit avsked med pension och fyllnadspension, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring Sundén med 1,010 kronor, Bergman med 1,130 kronor, allt för år räknat;

dels att musikfanjunkaren i Andra livgrenadjärregementet, musiksergeanten av 1. klassen vid regementet Sven Petter Emil Elmér må från och med månaden näst efter den, i vilken han under år 1920 erhåller avsked med pension och fyllnadspension, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,010 kronor för år räknat;

dels att musikfanjunkaren i Västmanlands regemente, musiksergeanten av 1. klassen vid regementet Carl Erik Rudolf Widén må från och med månaden näst efter den, i vilken han under år 1920 erhåller avsked med pension och fyllnadspension, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,010 kronor för år räknat;

dels ock att musikfanjunkaren i Hälsinge regemente, musiksergeanten av 1. klassen vid regementet Per Teodor Wallin må från och med månaden näst efter den, i vilken han under år 1920 erhåller avsked med pension

och fyllnadspension, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,010 kronor för år räknat;

att av samtliga åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 20 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén och utgå från anslag, som för beredande av sådan pensionsförbättring beviljats eller kan komma att beviljas.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

E. A. Nilson.

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 27 februari 1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Departementschefen, statsrådet Nilson, yttrade härefter:

»Med bifall till Kungl. Maj:ts i proposition till 1919 års lagtima riksdag (nr 276) därom gjorda framställning beviljade riksdagen medel för beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén.

I enlighet med riksdagens beslut i ämnet fastställde Kungl. Maj:t genom kungörelse den 20 augusti 1919 (Svensk författningssamling nr 538) grunder för ifrågavarande pensionsförbättrings utgående.

I § 2 mom. 1 av sagda kungörelse stadgas följande:

Nedannämnda militära personal äger efter avgång från beställning på aktiv stat, med iakttagande av övriga i dessa grunder givna bestämmelser, uppbära pensionsförbättring sålunda:

---

musikfanjunkare, som vid början av det år, då avgången äger rum, uppnått minst 12 tjänstår, med ett årligt belopp av.....	1,250 kronor
musiksergeant av 1 klassen, som vid början av det år, då avgången äger rum, uppnått minst 12 tjänstår, med ett årligt belopp av	1,010 »
musiksergeant av 2 klassen, som vid början av det år, då avgången äger rum, uppnått minst 12 tjänstår, med ett årligt belopp av	1,130 »

Ansökningar
av f. d. musik-
sergeanterna
C. A. Sundén
och J. A.
Bergman.

Yttrande av
chefen för
Kalmar rege-
mente.

Uti särskilda till Kungl. Maj:t ställda skrifter hava f. d. musiksergeanterna vid Kalmar regemente Carl August Sundén och Johan Algot Bergman anhållit att komma i åtnjutande av pensionsförbättring.

I häröver den 8 november 1919 avgivet yttrande har chefen för Kalmar regemente anfört följande:

Sundén, som vore född den 29 april 1869, hade antagits till spel i nummer den 7 september 1885, befordrats till musikvicekorpral den 23 augusti 1895, till musikkorpral den 26 juni 1896 samt till musiksergeant den 31 maj 1897, allt i regementet. Under denna tid hade han varit antagen enligt kontrakt och åtnjutit lön av musikkassan, varvid hans avlöningsförmåner utgjorts ungefär av vad som under sagda tid utgått till motsvarande beställning på stat.

Bergman, som vore född den 10 oktober 1869, hade antagits till trumslagare den 2 januari 1884 och till spel i nummer den 30 april 1892 samt befordrats till musikvicekorpral den 8 september 1897, till musikkorpral den 11 oktober 1898 samt till musiksergeant den 8 januari 1901, allt i regementet, och hade Bergman i likhet med Sundén åtnjutit avlöning ur regementets musikkassa till belopp, som ungefär motsvarade den i hans grad utgående avlöning på stat.

När sedermera på grund av föreskrifterna i kungl. brevet den 27 oktober 1905 en omorganisation av musikpersonalen vid regementet blivit nödvändig, hade Sundén och Bergman, vilka redan befordrats till musiksergeanter i regementet och vilka uppburit en årlig avlöning ungefär motsvarande den lön, som under sagda tid utgått till musiksergeanter på stat, i januari 1908 erhållit, den förre musikdistinktionskorprals och den senare musikkorprals avlöningsförmåner. Regementets stat för musikpersonalen hade nämligen icke medgivit, att alla de musikunderofficerare, vilka uppburit löner av musikkassan, erhöle musikunderofficersbeställningar på stat, utan hade det blivit nödvändigt, att en del av dessa, däribland Sundén och Bergman, fått åtnöja sig med manskapsavlöning. Sedermera hade de emellertid i sin tur befordrats till musikunderofficerare på stat, Sundén den 17 september 1910 och Bergman den 17 september 1912.

Då alltså Sundén och Bergman, ehuru de icke uppfyllde bestämmelserna i kungörelsen den 20 augusti 1919 i fråga om innehavandet av 12 tjänstår som musikunderofficerare på stat för att komma i åtnjutande av pensionsförbättring, likväl hade en tjänstetid av, Sundén 33 år 8 månader, varav i underofficers grad 21 år 11 månader och Bergman 35 år 9 månader, varav i underofficers grad 18 år 9 månader, funne

sig regementschefen böra, med tillstyrkande av deras ansökningar, hemställa om beredande åt dem av pensionsförbättring i enlighet med bestämmelserna i förenämnda kungörelse den 20 augusti 1919.

Chefen för andra arméfördelningen har tillstyrkt förevarande ansökningar.

Yttrande av
chefen för
andra armé-
fördelningen.

I häröver den 19 december 1919 avgivet yttrande hava arméns och marinens avlöningssakkunniga anfört följande:

Yttrande av
arméns och
marinens av-
löningssak-
kunniga.

Enligt bestämmelserna i § 1 mom. 1 av kungörelsen den 20 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén skulle pensionsförbättring till annan sergeant än musiksergeant utgå med olika belopp allt efter det antal tjänstår, som uppnåtts vid början av det år, då avgång från beställning på aktiv stat ägde rum. Pensionsförbättringens belopp framginge av följande sammanställning:

Antal tjänstår.	Sergeant av 1 klass kronor	Sergeant av 2 klass kronor
Mindre än 3	450: —	570: —
minst 3 och mindre än 6	630: —	750: —
» 6 » » 9	760: —	880: —
» 9 » » 12	890: —	1,010: —
» 12	1,010: —	1,130: —

I mom. 2 av samma § föreskrevs, att vid beräkningen av antalet tjänstår skulle tillämpas de regler, som i sådant avseende vore stadgade i fråga om beräkning av tillfällig löneförbättring under det år, då avgången ägde rum. Dessa regler vore, så vitt anginge år 1919, bestämda i kungörelsen den 20 juni 1918 angående grunder för tillfällig löneförbättring under åren 1918 och 1919 för viss personal vid armén.

I förevarande hänseende innehölle sistnämnda kungörelse, bland annat, *dels* i § 1 mom. 2, att för sergeant skulle såsom tjänstår beräknas den tid, varunder han på grund av fullmakt eller konstitutorial innehaft beställning på stat inom sin tjänstegrad, oavsett huruvida beställningen tillhört första eller andra löneklassen, *dels ock* i § 1 mom. 3, att för erhållande av löneförbättring sergeant, som redan enligt de före utbildningsåret 1916—1917 gällande bestämmelser vunnit behörighet till underofficersbeställning och vilken sedermera innehaft beställning såsom underbefäl av manskapet under mer än 6 år, finge av tjänståren i lägre

än innehavande grad tillgodoräkna sig högst 9 år av den tid, som över-sköte 6 år.

I sitt betänkande den 14 februari 1919, vilket i huvudsak låge till grund för stadgandena i kungörelsen den 20 augusti 1919, hade de sakkunniga beträffande vissa grupper tjänstinnehavare vid armén, där-ibland musikunderofficerarna, framhållit att liksom dessa icke kunnat utan vidare inpassas i det ifrågasatta definitiva lönesystem, som lagts till grund för den tillfälliga löneförbättringen från och med år 1918, det befunnits nödvändigt att fastslå särskilda bestämmelser för beräk-nande av den pensionsförbättring, som borde tillkomma dem. Efter att hava erinrat därom, att den tillfälliga löneförbättringen för musiksergeanter faststälts till bestämda belopp, oberoende av antalet tjänstår, nämligen till 800 kronor för musiksergeant av första klassen och till 700 kronor för musiksergeant av andra klassen, hade de sakkunniga uttalat, att pensionsförbättringen för ifrågavarande beställningshavare borde utgå med samma belopp, som högst tillkomme övriga underofficerare av mot-svarande tjänstegrad, dock under villkor att vederbörande tjänstinne-havare skulle kunna räkna minst 12 tjänstår i beställning såsom musik-sergeant.

I överensstämmelse med de sakkunnigas nämnda uttalande hade stadgandet i § 2 mom. 1 i kungörelsen den 20 augusti 1919 tillkommit, enligt vilket stadgande pensionsförbättring utginge till musiksergeant av första klassen med 1,010 kronor och till musiksergeant av andra klassen med 1,130 kronor under förutsättning i vardera fallet, att vederbörande vid början av det år, avgången ägde rum, uppnått minst 12 tjänstår, varvid enligt § 2 mom. 2 för musiksergeant beräknades den tid, var- under han innehaft beställning på stat såsom musiksergeant, oavsett huruvida beställningen tillhört första eller andra klassen.

De sakkunniga hade emellertid i sitt förenämnda betänkande erinrat, att det kunde inträffa, att bland de i förslaget behandlade personal-grupperna avgång från tjänsten kunde förekomma under förhållanden, då vissa i förslaget upptagna villkor för erhållande av tillfällig pensions-förbättring icke vore uppfyllda, men åtgärd likväl ansåges påkallad för beredande av höjning i den för vederbörande beställningshavare stadgade pensionen, och hade de sakkunniga framhållit, att dylika fall givetvis borde göras till föremål för framställning hos riksdagen.

Då nu, på sätt av de föreliggande ansökningarna framginge, Sundén och Bergman vid avgången icke uppnått 12 tjänstår i beställning såsom musiksergeant, torde frågan om beredande av pensionsförbättring åt dem böra hänföras till de nyss återopade fallen.

Rörande sökandenas tjänsteförhållanden hade de sakkunniga utöver de uppgifter, handlingarna i ärendet innehöle, inhämtat, beträffande Sundén, att han den 17 september 1910 utnämns till musiksergeant av 2. klassen vid regementet, den 28 april 1913 befordrats till musiksergeant av 1. klassen vid regementet och den 12 maj 1919 erhållit avsked från beställning på stat, med rätt till pension och fyllnadspension å sammanlagt 900 kronor, samt beträffande Bergman, att han den 17 september 1912 utnämns till musiksergeant av andra klassen vid regementet och den 27 oktober 1919 erhållit avsked, med rätt till pension och fyllnadspension å tillhopa 780 kronor.

Enligt vad som framginge av chefens för Kalmar regemente i ärendet avgivna yttrande, skulle Sundén och Bergman från den 31 maj 1897, respektive den 8 januari 1901, då de befordrats till musiksergeanter i regementet, intill januari månad 1908, då de vunnit anställning vid regementet såsom underbefäl på stat, hava från regementets musikkassa åtnjutit avlöning till belopp, som ungefär motsvarade den avlöning, vilken under nämnda tid varit bestämd för musiksergeanter på stat.

Med anledning härav hade de sakkunniga av regementschefen begärt närmare utredning i ärendet. Av vad sålunda blivit utrett framginge, att sökandena vid början av år 1919, under vilket år avgången ägt rum, innehaft beställning på stat såsom musiksergeant, Sundén under allenast 8 år 3 månader 13 dagar och Bergman under endast 6 år 3 månader 13 dagar. Genom regementschefens utredning syntes icke hava blivit ådagalagt, att sökandenas ställning i lönehänseende under den tid, de varit avlönade från musikkassan, kunnat anses jämförlig med den, som under samma tid varit bestämd för musiksergeanter enligt de för olika år gällande stater eller som av sökandena vunnits efter inträde på stat. Och även om sökandenas anställning under den tid, de varit avlönade från musikkassan, skulle kunna jämnställas med tjänstgöring såsom musikunderbefäl av manskapet, borde likväl bemärkas, att några riktlinjer för tillgodoräknande av sådan tjänstgöring motsvarande dem, som i fråga om andra underofficerares tjänstgöring såsom underbefäl efter vunnit behörighet till underofficersbeställning fastslagits i § 1 mom. 3 av kungörelsen den 20 juni 1918, icke funnes författningsenligt bestämda; ej heller hade dylika riktlinjer lämpligen kunnat i detta sammanhang av de sakkunniga uppdragas. På grund härav syntes, med avseende å de i kungörelsen den 20 augusti 1919 intagna bestämmelserna rörande pensionsförbättring åt andra underofficerare än musikunderofficerare, ligga närmast till hands, att det förslag om pensionsförbättring för Sundén och Bergman, som nu torde böra avlätas till riksdagen, endast skulle

kunna gå ut på en hemställan, att dem måtte beviljas pensionsförbättring med enahanda belopp, som enligt förstnämnda bestämmelser utginge till andra sergeanter än musiksergeanter, där antalet tjänstår vore minst 6 och mindre än 9, eller således med 760 kronor till Sundén, respektive 880 kronor till Bergman.

Emellertid ville de sakkunniga ifrågasätta, om det icke kunde finnas vara med billighet förenat, att Sundén och Bergman, på grund av sin långvariga sammanlagda tjänstetid vid armén och med hänsyn tagen jämväl därtill, att deras tillträdande av musikunderofficersbeställning på stat fördröjts till följd av de svårigheter, som mött för ett omedelbart genomförande av den åren 1901 och 1905 beslutade omorganisationen av arméns musikpersonal, finge, utan hinder därav att de icke innehaft musiksergeantsbeställning under minst 12 år, uppbära samma pensionsförbättring, som tillkomme musiksergeant av första, respektive andra klassen, vilken fullgjort nämnda villkor, eller 1,010 kronor, respektive 1,130 kronor. Ett beslut i denna riktning torde icke böra möta några betänkligheter ur den synpunkten, att det föreslagna medgivandet skulle kunna medföra, att liknande avvikelser från villkoren för pensionsförbättrings åtnjutande borde förekomma även för andra beställningshavare. Enligt riksdagens skrivelse den 19 juni 1919 angående regleringen av utgifterna under tionde huvudtiteln (nr 10 A sid. 20) vore det nämligen endast ett mycket ringa antal musikunderofficerare, högst åtta, som träffades av bestämmelserna i fråga.

De sakkunniga hemställde följaktligen för sin del, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Sundén och Bergman finge från och med månaden näst efter den, i vilken en var av dem erhållit avsked med pension och fyllnadspension, under de i kungörelsen den 20 augusti 1919 i övrigt fastställda villkor, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring med årliga belopp av 1,010 kronor för Sundén och 1,130 kronor för Bergman.

Yttrande av
direktionen
över arméns
pensions-
kassa.

Uti den 31 december 1919 avgivet utlåtande har direktionen över arméns pensionskassa anfört, att från dess sida intet finnes att erinra mot den av förenämnda sakkunniga i ärendet gjorda hemställan.

Yttrande av
statskontoret.

Statskontoret, som härefter anmodats yttra sig i ärendet, har i utlåtande av den 16 februari 1920 anfört följande.

Enligt vad av handlingarna framginge, hade sökandena med avseende å tjänståren såsom musiksergeanter icke uppfyllt villkoren för att komma i åtnjutande av pensionsförbättring enligt de grunder, som

för dylik förmån åt musikunderofficer vid armén funnes angivna i kungörelsen den 20 augusti 1919. Emellertid inhämtades av det utav arméns och marinens avlöningssakkunniga över nu förevarande ansökningar avgivna utlåtande, att här föreläge sådana fall, som av de sakkunniga vid framläggande av deras sedermera i huvudsak godkända förslag till grunder för pensionsförbättringen åsyftats, då de framhållit, att avgång från tjänsten kunde förekomma under förhållanden, då vissa i förslaget upptagna villkor icke vore uppfyllda men åtgärd likväl kunde anses påkallad för beredande av höjning i den för vederbörande beställningshavare stadgade pensionen.

I likhet med de sakkunniga ansåge även statskontoret billigheten bjuda, att någon pensionsförbättring bereddes sökandena. Därest på sökandena tillämpades bestämmelserna om pensionsförbättring åt andra underofficerare än musikunderofficerare, skulle visserligen pensionsförbättringen åt sökandena begränsas till 760, respektive 880 kronor, och för sin del hyste statskontoret viss tvekan, huruvida tillräckliga skäl föreläge att gå längre. Men med avseende å vad de sakkunniga anfört till stöd för förslaget att i förevarande fall bevilja samma pensionsförbättring å 1,010, respektive 1,130 kronor, som författningsenligt skulle hava tillkommit sökandena, därest de vid början av år 1919, under vilket avgången ägt rum, innehåft beställning på stat såsom sergeanter under minst 12 år, ville statskontoret icke motsätta sig, att framställning till riksdagen avlättes i enlighet med de sakkunnigas förslag.

Uti skrivelse den 10 december 1919 har chefen för Andra livgrenadjärregementet gjort framställning om att musiksergeanten av 1. klassen vid regementet, musikfanjunkaren Sven Petter Emil Elmér måtte komma i åtnjutande av den jämlikt kungörelsen den 20 augusti 1919 musiksergeant av 1. klassen tillkommande pensionsförbättring, oaktat han icke innehade de i samma författning föreskrivna 12 tjänståren i beställningen.

*Ansökan om
pensions-
förbättring
för musik-
fanjunkaren
S. P. E.
Elmér.*

Av handlingarna i ärendet bifogad tjänsteförteckning framginge, att Elmér antagits i tjänst den 16 december 1886 och befordrats till underofficer på stat först den 21 december 1915. Då han enligt vad regementschefen meddelat i december 1920 skulle komma att erhålla avsked från sin beställning vid regementet med rätt till pension och fyllnads-pension, kunde han sålunda icke tillgodoräkna sig mera än fem år i beställningen.

Yttrande av
chefen för
andra armé-
fördelningen.

Chefen för andra arméfördelningen har tillstyrkt regementschefens framställning.

Yttrande av
direktionen
över arméns
pensions-
kassa.

I ett över framställningen avgivet utlåtande den 31 december 1919 har direktionen över arméns pensionskassa anfört följande:

Musiksergeanten av 1. klassen vid Andra livgrenadjärregementet, musikfanjunkaren Sven Petter Emil Elmér, som vore född den 14 oktober 1869, hade med undantag av tiden den 19 februari—den 1 april 1895 varit i tjänst sedan den 16 december 1886, utnämns till sergeant i Andra livgrenadjärregementet den 18 november 1898, konstituerats till musiksergeant av 2. klassen vid samma regemente den 21 december 1915 och befordrats till nu innehavande beställning den 1 juni 1917, i vilken egenskap han åtnjöte tillfällig löneförbättring å 800 kronor enligt kungörelsen den 20 juni 1918. Jämlikt 48 § i reglementet för arméns pensionskassa den 26 februari 1904 och punkten 7 i brevet den 22 juni 1877, sådan punkten lydde enligt kungörelsen den 17 september 1914, bleve Elmér den 21 december 1920 såsom fullårig skyldig att från tjänsten avgå med rätt till 900 kronor pension och fyllnads-pension från och med månaden näst efter erhållet avsked, och finge direktionen för sin del tillstyrka bifall till den av regementschefen gjorda framställningen.

Yttrande av
avlönings-
sakkunniga.

I infortrat utlåtande den 4 februari 1920 hava arméns och marinens avlöningssakkunniga i detta ärende anfört följande:

Arméns och marinens avlöningssakkunniga finge hänvisa till den utredning, som av de sakkunniga i utlåtande den 19 december 1919 över ansökningar om pensionsförbättring för f. d. musiksergeanterna vid Kalmar regemente C. A. Sundén och J. A. Bergman framlagts rörande bestämmandet av pensionsförbättring för sådana musiksergeanter på stat, som icke uppfyllde det i § 2 av kungörelsen den 20 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén uppställda villkoret för erhållande av pensionsförbättring med där angivet belopp, eller att vid början av det år, då avgången ägde rum, hava uppnått minst 12 tjänstår i beställning såsom musiksergeant.

Såsom av nämnda utredning framginge, skulle det vid tillämpning av grunderna i åberopade kungörelse kunna anses ligga närmast till hands, att den pensionsförbättring, som borde tillgodokomma musiksergeanten Elmér, skulle, när han vid 1920 års ingång komme att räkna en tjänstetid såsom musiksergeant av endast 4 år och 10 dagar, föreslås till allenast 630 kronor eller det belopp, som enligt § 1 mom. 1

i kungörelsen tillkomme annan sergeant av 1. klassen än musiksergeant, därest han vid början av det år, då avgången skedde, uppnått minst 3, men mindre än 6 tjänstår.

Enligt vad de sakkunniga inhämtat, hade sökanden en gång, nämligen år 1904, vid befordran till musikunderofficer på stat blivit förbigången av annan till regementets musikkår hörande beställningshavare. De omständigheter, som därmed stode i samband, borde dock icke numera komma i betraktande, helst sökanden därefter vid uppkommen ledighet blivit befordrad först till musiksergeant av 2. klassen och sedan till musiksergeant av 1. klassen samt jämväl utnämnts till fanjunkare i regementet.

På grund härav syntes de skäl, som av de sakkunniga framhållits i ovan åberopade utlåtande med förslag rörande pensionsförbättring åt f. d. musiksergeanterna Sundén och Bergman, vara tillämpliga även i förevarande fall, och finge för den skull de sakkunniga för sin del hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Elmér finge från och med månaden näst efter den, i vilken han under år 1920 erhöle avsked med pension och fyllnadspension, under de i kungörelsen den 20 augusti 1919 i övrigt fastställda villkor under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring med ett årligt belopp av 1,010 kronor.

Statskontoret har den 18 februari 1920 yttrat sig i ärendet och därvid anfört följande:

Yttrande av
statskontoret.

Under åberopande av vad statskontoret anfört i utlåtande den 16 februari 1920 i fråga om pensionsförbättring åt f. d. musiksergeanterna C. A. Sundén och J. A. Bergman finge statskontoret, som ansåge billigt att någon pensionsförbättring vid avgången från tjänsten bereddes musiksergeanten Elmér, ehuru han då icke kunde räkna mer än något över 4 år såsom musiksergeant, framhålla, att ämbetsverket visserligen funne det i viss mån tveksamt, huruvida högre belopp borde i pensionsförbättring beviljas Elmér än 630 kronor, motsvarande vad i sådant avseende skulle hava tillkommit annan sergeant än musiksergeant vid lika antal tjänstår, men att statskontoret, med hänsyn till vad i arméns och marinens avlöningssakkunnigas utlåtande anförts till stöd för förslaget att bereda Elmér pensionsförbättring å 1,010 kronor, motsvarande vad som författningsenligt skulle hava honom i sådant avseende tillkommit, därest han, då avgång från tjänsten skulle äga rum, uppnått minst 12 år såsom sergeant på stat, likväl icke ville motsätta sig,

att framställning till riksdagen gjordes i överensstämmelse med de sakkunnigas förslag.

Ansökan av
musikfan-
junkaren
C. E. R.
Widén.

Musikserganten av 1. klassen vid Västmanlands regemente, musikfanjunkaren Carl Erik Rudolf Widén, som den 30 januari 1920 blivit berättigad till pension och fyllnadspension, men, då han vid nämnda tidpunkt icke ägde tillgodoräkna sig mera än omkring 10 år och 10 månaders tjänstetid såsom musiksergeant, på grund av bestämmelserna i kungörelsen den 20 augusti 1919 ej skulle komma i åtnjutande av pensionsförbättring, har anhållit att det oaktat bliva tillerkänd dylik pensionsförbättring med belopp, som tillkomme musiksergeant med minst 12 tjänstår.

Yttrande av
militär-
myndig-
heterna.

Såväl chefen för Västmanlands regemente som chefen för fente arméfördelningen hava tillstyrkt ansökningsen.

Yttrande av
direktionen
över arméns
pensions-
kassa.

I utlåtande den 19 november 1919 har direktionen över arméns pensionskassa anfört följande:

Musiksergeanten av 1. klassen vid Västmanlands regemente, musikfanjunkaren C. E. R. Widén, som vore född den 16 januari 1870 och som med undantag av tiden den 9 november 1888—den 26 februari 1889 och den 18 juli—den 2 augusti 1901 eller 3 månader 21 dagar, därav 14 dagar efter tjugonde åldersåret, varit i tjänst sedan den 19 maj 1882, utnämndes till musiksergeant av 2. klassen den 26 mars 1909 och till nu innehavande beställning den 16 juni 1912, i vilken egenskap han åtnjöt tillfällig löneförbättring å 800 kronor enligt kungörelsen den 20 juni 1918. Den 30 januari 1920 bleve han alltså såsom fullårig skyldig att från tjänsten avgå med rätt att från och med månaden näst efter erhållet avsked tillträda pension och fyllnadspension med 900 kronor, därav 180 kronor i 9. klassen av arméns pensionskassa och 720 kronor av statsmedel, och finge direktionen för sin del tillstyrka bifall till Widéns ifrågakvarande ansökning.

Yttrande av
avlönings-
sakkunniga.

Sakkunniga för arméns och marinens löneroglering m. m. hava i avgivet utlåtande den 19 december 1919 anfört följande:

Sakkunniga finge hänvisa till den utredning, som av de sakkunniga i utlåtande över ansökningar om pensionsförbättring för f. d. musiksergeanten av 1 klassen vid Kalmar regemente C. A. Sundén och f. d. musiksergeanten av 2 klassen vid samma regemente J. A. Bergman

framlagts rörande bestämmandet av pensionsförbättring för sådana musiksergeanter på stat, som icke uppfyllde det i § 2 av kungörelsen den 20 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén uppställda villkoret för erhållande av pensionsförbättring med där angivet belopp, eller att vid början av det år, då avgången ägde rum, hava uppnått minst 12 tjänstår i beställning såsom musiksergeant.

Såsom av nämnda utredning framginge, skulle det vid tillämpning av grunderna i återopade kungörelse kunna anses ligga närmast till hands, att den pensionsförbättring, som borde tillgodokomma musiksergeanten Widén, skulle, enär han vid 1920 års ingång endast komme att räkna en tjänstetid såsom musiksergeant av 10 år 10 månader och 5 dagar, föreslås till allenast 890 kronor eller det belopp, som enligt § 1 mom. 1 i kungörelsen tillkomme annan sergeant av 1 klassen än musiksergeant, därest han vid början av det år, då avgången skedde, uppnått minst 9, men mindre än 12 tjänstår.

Av enahanda skäl, som av de sakkunniga framhållits i ovan återopade utlåtande med förslag rörande bestämmandet av pensionsförbättring åt f. d. musiksergeanterna Sundén och Bergman, finge emellertid de sakkunniga för sin del hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Widén finge från och med månaden näst efter den, i vilken han under år 1920 erhöle avsked med pension och fyllnads-pension, under de i kungörelsen den 20 augusti 1919 i övrigt fastställda villkor, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring med ett årligt belopp av 1,010 kronor.

I ärendet har statskontoret den 17 februari 1920 anfört följande:

Yttrande av
statskontoret.

Åberopande vad statskontoret anfört i utlåtande den 16 februari 1920 i fråga om pensionsförbättring åt f. d. musiksergeanterna C. A. Sundén och J. A. Bergman finge statskontoret, som ansåge billigheten bjuda, att någon pensionsförbättring, bereddes sökanden framhålla, att ämbetsverket visserligen funne det tveksamt, huruvida högre belopp i sådant avseende borde sökanden beredas än 890 kronor, motsvarande vad som efter tjänstårens antal skulle hava tillkommit honom med tillämpning av grunderna för pensionsförbättring åt annan underofficer än musikunderofficer, men att statskontoret likväl icke ville motsätta sig, att i enlighet med det av arméns och marinens avlöningssakkunniga framlagda förslaget framställning gjordes hos riksdagen om beviljande åt sökanden av pensionsförbättring å 1,010 kronor, motsvarande vad som skulle hava tillkommit honom, därest han i avseende å tjänståren uppfyllt villkoren för musiksergeant att komma i åtnjutande av pensionsförbättring enligt de i kungörelsen den 20 augusti 1919 fastställda grunder.

Ansökan av
musikfanjunkaren P. T.
Wallin.

Musiksergeanten av 1 klassen vid Hälsinge regemente, musikfanjunkaren Per Teodor Wallin, har gjort enahanda framställning i fråga om pensionsförbättrings åtnjutande som ovan nämnda musikunderofficerare.

Wallin har av regementschefen erhållit tillstånd att, utöver eljest stadgade tid för avgång, kvarstå i tjänst tillsvidare högst intill den dag, då han kunde komma i åtnjutande av eventuell pensionsförbättring.

Yttrande av
militärmyndigheterna.

Chefen för Hälsinge regemente och chefen för sjätte arméfördelningen hava tillstyrkt ansöknigen.

Yttrande av
direktionen
över arméns
pensionskassa.

I avgivet utlåtande den 26 november 1919 har direktionen över arméns pensionskassa anfört:

Musiksergeanten av 1 klassen vid Hälsinge regemente, fanjunkaren P. T. Wallin, som vore född den 9 november 1869, och som med undantag av tiden den 5 april 1892—den 17 april 1893 eller 1 år 12 dagar efter tjugonde åldersåret varit i tjänst sedan den 14 maj 1887, utnämnts till musiksergeant av 2 klassen den 19 april 1909 och till nu innehavande beställning den 27 juni 1914, i vilken egenskap han åtnjöt tillfällig löneförbättring å 800 kronor enligt kungörelsen den 20 juni 1918, bleve den 21 november 1920 såsom fullårig skyldig att från tjänsten avgå med rätt till 900 kronor pension och fyllnadspension från och med månaden näst efter erhållet avsked, och finge direktionen för sin del tillstyrka bifall till Wallins ansökning.

Yttrande av
avlönings-
sakkunniga.

Arméns och marinens avlöningssakkunniga hava den 19 december 1919 i ärendet anfört följande:

Sakkunniga finge hänvisa till den utredning, som av de sakkunniga i utlåtande över ansökningar om pensionsförbättring för f. d. musiksergeanten av 1 klassen vid Kalmar regemente C. A. Sundén och f. d. musiksergeanten av 2 klassen vid samma regemente J. A. Bergman framlagts rörande bestämmandet av pensionsförbättring för sådana musiksergeanter på stat, som icke uppfyllde det i § 2 av kungörelsen den 20 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén uppställda villkoret för erhållande av pensionsförbättring med där angivet belopp, eller att vid början av det år, då avgången ägde rum, hava uppnått minst 12 tjänsteår i beställning såsom musiksergeant.

Såsom av nämnda utredning framginge, skulle det vid tillämpning av grunderna i åberopade kungörelse kunna anses ligga närmare till hands, att den pensionsförbättring, som borde tillgodokomma musiksergeanten

Wallin, skulle, enär han vid 1920 års ingång endast komme att räkna en tjänstetid såsom musiksergeant av 10 år 8 månader och 11 dagar, föreslås till allenast 890 kronor eller det belopp, som enligt § 1 mom. 1 i kungörelsen tillkomme annan sergeant av 1 klassen än musiksergeant, därest han vid början av det år, då avgången skedde, uppnått minst 9, men mindre än 12 tjänsteår.

Av enahanda skäl, som av de sakkunniga framhållits i ovan åberopade utlåtande med förslag rörande bestämmandet av pensionsförbättring åt f. d. musiksergeanterna Sundén och Bergman, finge emellertid de sakkunniga för sin del hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Wallin finge från och med månaden näst efter den, i vilken han under år 1920 erhöle avsked med pension och fyllnads-pension, under de i kungörelsen den 20 augusti 1919 i övrigt fastställda villkor, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring med ett årligt belopp av 1,010 kronor.

Statskontoret har den 17 februari 1920 i ärendet anfört följande:

Yttrande av
statskontoret.

Åberopande vad statskontoret anfört i utlåtande den 16 februari 1920 i fråga om pensionsförbättring åt f. d. musiksergeanterna C. A. Sundén och J. A. Bergman finge statskontoret, som ansåge billigheten bjuda att någon pensionsförbättring bereddes sökanden, framhålla, att ämbetsverket visserligen funne det tveksamt, huruvida högre belopp i sådant avseende borde sökanden beredas än 890 kronor, motsvarande vad som efter tjänstårens antal skulle hava tillkommit honom med tillämpning av grunderna för pensionsförbättring åt annan underofficer än musikunderofficer, men att statskontoret likväl icke ville motsätta sig, att i enlighet med det av arméns och marinens avlöningssakkunniga framlagda förslaget framställning gjordes hos riksdagen om beviljande åt sökanden av pensionsförbättring å 1,010 kronor, motsvarande vad som skulle hava tillkommit honom, därest han i avseende å tjänståren uppfyllt villkoren för musiksergeant att komma i åtnjutande av pensionsförbättring enligt de i kungörelsen den 20 augusti 1919 fastställda grunder.

Med hänsyn till vad sålunda förekommit finner jag mig böra tillstyrka, att framställning göres hos riksdagen om beredande åt ifrågasvarande fem musikunderofficerare av förhöjning i de dem efter avgång från tjänsten tillkommande pensionsförmåner. Beträffande pensionsförbättringens belopp anser jag, att detsamma bör fastställas i enlighet med de av arméns och marinens avlöningssakkunniga framlagda för-

Departements-
chefen.

slagen. Ifråga om pensionsförbättringens uppbärande böra i tillämpliga delar gälla samma grunder, som stadgats uti den i överensstämmelse med 1919 års lagtima riksdags beslut rörande pensionsförbättring åt viss personal vid armén utfärdade kungörelsen den 20 augusti 1919.

Jag får alltså hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föreslå riksdagen medgiva,

dels att f. d. musiksergeanten av 1. klassen vid Kalmar regemente Carl August Sundén och f. d. musiksergeanten av 2. klassen vid samma regemente Johan Algot Bergman må från och med månaden näst efter den, i vilken envar av dem erhållit avsked med pension och fyllnadspension, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring Sundén med 1,010 kronor och Bergman med 1,130 kronor, allt för år räknat;

dels att musikfanjunkaren i Andra livgrenadjärregementet, musiksergeanten av 1. klassen vid regementet Sven Petter Emil Elmér må från och med månaden näst efter den, i vilken han under år 1920 erhåller avsked med pension och fyllnadspension, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,010 kronor för år räknat;

dels att musikfanjunkaren i Västmanlands regemente, musiksergeanten av 1. klassen vid regementet Carl Erik Rudolf Widén må från och med månaden näst efter den, i vilken han under år 1920 erhåller avsked med pension och fyllnadspension, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,010 kronor för år räknat;

dels ock att musikfanjunkaren i Hälsinge regemente, musiksergeanten av 1. klassen vid regementet Per Teodor Wallin må från och med månaden näst efter den, i vilken han under år 1920 erhåller avsked med pension och fyllnadspension, under sin återstående livstid uppbära pensionsförbättring till belopp av 1,010 kronor för år räknat;

att av samtliga åtnjutas i enlighet med bestämmelserna i kungörelsen den 20 augusti 1919 angående grunder för pensionsförbättring för viss personal vid armén och utgå från anslag, som för beredande av sådan pensionsförbättring, beviljats eller kan komma att beviljas.

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter tillstyrkta hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Erik von Horn.